

21.03.2016

Stj/1

§ 256

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponsi vanhusten ja vammaisten kuljetusmahdollisuuksien kehittämisestä

HEL 2015-010372 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 9.9.2015 hyväksymän toivomusponnen (Sirpa Asko-Seljavaara) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 HSL 23.10.2015.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

HSL

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään vanhuspalvelulain mukaista suunnitelmaa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveys-

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

palveluista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään Stadin ikäohjelman, joka painottaa kuntoutusta ja kotona-asumista, kaupunginvaltuusto kehottaa sosiaali- ja terveystointa yhteistyössä HSL:n kanssa kehittämään vanhusten ja samalla vammaisten kuljetusmahdollisuuksia, jotta he pääsevät tarjottuihin palveluihin (Sirpa Asko-Seljavaara)".

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava myös muille valtuuteuille.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että sosiaalihuoltolain 23 §:ssä säädetään liikkumista tukevista palveluista. Sen mukaan ensisijainen tapa järjestää soveltuva liikkuminen on esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne. Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät itsenäisesti kykene käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioiden tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Sosiaali- ja terveysvirasto myöntää vähävaraisille henkilöille, joilla on vaikeuksia julkisen joukkoliikenteen käytössä, enintään neljä kuukausittaista yhdensuuntaista kuljetuspalvelumatkaa.

Vammaisella henkilöllä on oikeus välttämättömien työ- ja opiskelumatkojen lisäksi vähintään 18 yhdensuuntaiseen vapaa-ajan ja asiointimatkaan (laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tuki-toimista 8 § 2 mom. ja asetus 6 §). Nämä matkat on tarkoitettu asioiden hoitoon, harrastamiseen ja muuhun osallistumiseen.

Sosiaali- ja terveysvirasto on tehnyt Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa yhteistyötä mm. joukkoliikenteen käytön opastamisessa. Monipuolisissa palvelukeskuksissa toimii vapaaehtoisia joukkoliikenteen käytön opastajia. Sosiaali- ja terveysviraston fysioterapeutit opastavat ja neuvovat ikäihmisiä ja vammaisia henkilöitä käyttämään julkista joukkoliikennettä ja kartoittavat samalla mahdollista apuvälineiden tarvetta. Osana kuljetuspalvelutarpeen arviointia fysioterapeutit tekevät asiakkaan kanssa koematkan julkisilla joukkoliikennevälineillä.

HSL on mukana Stadin ikäohjelman "Luotuja liikkumaan" -verkostossa, jonka tavoitteena on edistää ikääntyneiden arkiaktiivisuutta ja vähentää liikkumattomuutta sekä edistää ja ohjata ikääntyneiden joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen käyttöä Helsingin liikunnan lisäämistä ja joukkoliikennettä koskevien strategioiden mukaisesti.

21.03.2016

Stj/1

HSL:n perusarvoihin kuuluu asiakaslähtöisyys. Tavoitteena on, että yhä useampi käyttäisi joukkoliikennettä. Esteettömyys on suunnittelussa ja kaluston valinnassa tärkeää. Valtaosa busseista on matalalattiaisia. Samoin matalalattiaisten junien ja raitiovaunujen määrä kasvaa. Käsi- ja sähkökäyttöisen pyörätuolin ja rollaattorin kanssa voi matkustaa kaikissa liikennevälineissä. Esteettömyys on tavoitteena myös pysäkkien ja terminaalien helppokulkuisuuden parantamisessa, kunnossapidossa ja matkustajainformaatiossa. HSL:n kanssa koordinoidaan mm. pysäkkisuunnittelua sosiaali- ja terveysviraston palvelupisteiden saavutettavuuden takaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikkumisen tukeminen mahdollistaa osallistumisen yhteiskuntaan ja ehkäisen syrjäytymistä. Aktiivinen osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, harrastuksiin ja arkisten asioiden hoitoon tukee toimintakykyä, antaa mielekkyyttä elämään ja edistää yleisesti hyvinvointia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 HSL 23.10.2015.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

HSL

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.03.2016

Stj/1

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.03.2016 § 45

HEL 2015-010372 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystieteiden tavoitteena on edistää ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden omatoimista liikkumista. Tämän tavoitteen edistämiseksi virasto tekee jatkuvaa yhteistyötä HSL:n kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto on tehnyt HSL:n kanssa yhteistyötä muun muassa asiakkaiden joukkoliikenteen käytön opastamisessa. Monipuolisissa palvelukeskuksissa toimii vapaaehtoisia joukkoliikenteen käytön opastajia. Sosiaali- ja terveystieteiden viraston fysioterapeutit opastavat ja neuvovat ikäihmisiä ja vammaisia henkilöitä käyttämään julkista joukkoliikennettä. Samassa yhteydessä kartoitetaan mahdollisten apuvälineiden tarve liikkumisen turvaamiseksi.

HSL ja sosiaali- ja terveystieteiden virasto edistävät yhdessä muiden hallintokuntien kanssa laajasti ymmärretyn esteettömyyden toteuttamista palveluissa ja toiminnoissa. HSL:n kanssa koordinoidaan muun muassa pysäkkisuunnittelua viraston palvelupisteiden saavutettavuuden takaamiseksi.

Sosiaalihuoltolain 23 §:ssä on määritelty liikkumista tukevat palvelut. Sanotun lain nojalla esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne on ensisijainen tapa järjestää soveltuva liikkuminen. Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät itsenäisesti kykene käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asiointien tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Sosiaali- ja terveystieteiden virasto myöntää vähävaraisille henkilöille, joilla on vaikeuksia julkisen joukkoliikenteen käytössä, enintään neljä kuukausittaista yhdensuuntaista kuljetuspalvelumatkaa.

Vammaisten henkilöiden kuljetuspalveluista on määräykset lain vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (3.4.1987/380) 8 §:n 2 momentissa. Lain määräyksiä on tarkennettu asetuksessa vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (18.9.1987/759). Sanotun asetuksen 6 §:n nojalla vammaisella henkilöllä on oikeus välttämättömien työ- ja opiskelumatkojen lisäksi vähintään 18 yhdensuuntaiseen vapaa-ajan matkaan ja asiointi-

matkaan. Nämä matkat on tarkoitettu mahdollistamaan asiakkaiden asioiden hoito, harrastaminen ja osallistuminen yhteiskuntaan.

Vammaispalvelulain nojalla myönnettävän kuljetuspalvelun ja sosiaali- huoltolain nojalla myönnettävien liikkumista tukevien palveluiden 23 §:n 3 momentin kohtien kolme ja neljä mukaisista yksilöllisistä kuljetuspal- veluista päätetään vammaisten sosiaalityössä.

Vammaisten sosiaalityön sosiaalihuollon asiantuntijoiden apuna toimii fysioterapeutteja. Osana kuljetuspalvelun palvelutarpeen arviointia fy- sioterapeutit tekevät asiakkaan kanssa koematkan julkisilla joukkoliik- kennevälineillä. Jos sen yhteydessä havaitaan, että hakija kykenee käyttämään julkisia joukkoliikennevälineitä, fysioterapeutit opastavat ja rohkaisevat hakijoita julkisten liikennevälineiden käyttöön.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikkumisen tukeminen mahdollistaa osallistumisen yhteiskuntaan ja ehkäisee syrjäytymistä. Aktiivinen osallistuminen yhteiskunnalliseen toi- mintaan, harrastuksiin ja arkisten asioiden hoitoon tukee henkilön toi- mintakykyä, antaa mielekkyyttä elämään ja edistää yleisesti hyvinvoin- tia."

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuomas Päivinen, kuljetuspalvelupäällikkö, puhelin: 310 51991
tuomas.paivinen(a)hel.fi